COPENHAGEN

Garanterad absolut ren och den bästa tuggtobak i världen.

Behaglig och varaktig, emedan den är tillverkad af den bästa, rika, saftiga bladtobak.

TUGGTOBAK

BÖRSBARONEN

En amerikanak mångmiljonärs saga

Av UPTON SINCLAIR

(Forts. fr. föreg. nr.)

VII.

Robbies far var direktör för och största delägare i ett jättelikt fabriksföretag. Dessutom var han en i sitt eget land mycket känd rik man, och en av dem, som göra sitt inflytande gällande på hela världens börsmarknader.

Robbie hade en dunkel föreställning om allt detta och var icke ohågad att få veta mer. Följden härav blev, att han vande sig att gå upp klockan tio om morgnarna och låta sin automobil köra ned åt staden. I klubbarna började man allt mer sällan se till honom och hörde så gott som aldrig hans glada skratt.

Det hade nämligen försiggått en egendomlig förändring med Robbie. Jag vet intet bättre sätt att förklara detta fenomen än att hänvisa till ovan citerade uttalanden av hans far. Han hade börjat lära, att livet är en kamp, han, som förut aldrig känt annat än dess nöjsamma sidor. När man till exempel slår sig på golv-spel, använder man all sin kraft och raskhet utan att få annat för sitt besvär än en silverbägare och några tidningsnotiser. Men när man spelar på börsen, får man riktiga vinster, bestående av klingande mynt och gångbara värdepapper.

Det var detta nya spel Robert van Rensselaer hade slagit sig på. Och som han var en duktig pojke, med allt önskvärt kapital, blev hans namn snart ett av dem, som man måste räkna med. Han gjorde ett par kuppar, som rent av förbluffade hans beundrande fader, och det dröjde inte länge, förr än denne alldeles slapp att inbetala pengar på sin sons bankkonto.

Innan fem år gått, hade "unge" van Rensseelaer säte i direktionen för åtskilliga stora företag. Man lyssnade med intresse till vad han hade att säga, ty om han märkte, att man inte gjorde det, kunde han få lust att vända sig åt annat håll — och i så fall fanns det i regeln en och annan, som mycket snart fick skäl till ånger och förargelse.

Under sådana förhållanden måste naturligtvis hela hans sätt att vara undergå en viss förändring. Visserligen var han för sina gamla vänner fortfarande "Robbie", liksom han också fortfarande var en gentleman så god som någon; visserligen hade han fortfarande kvar sin jakt, sin automobil och den förut omtalade längenheten i västra stadsdelen. Men han, som under sina tidigare år aldrig haft en ovän, ägde nu fiender i tusental och måste dag för dag utkämpa rasande strider för livet, lika obevekliga som den som utkämpas i junglen. Därför fick han också ett hårt uttryck kring munnen och djupa rynkor i pannan. Och när han numera någon gång inte kunde få sin vilja fram, var hans sinnelag icke så älskvärt som förr.

Det är av vikt att framhäva detta, eftersom vår vän just vid den tiden blev omtalad i tidningarne och uppnådde en icke obetydlig namnkunnighet genom att vid ett visst tillfälle låta sitt dåliga humör komma till utbrott på ett icke så alldeles lyckligt sätt. Detta skedde sedan han i något över tio år varit den nya människa, vi här skildrat, och hade trätt i sin faders ställe som direktör för en stor och viktig fabriksverksamhet.

VIII.

Aktiebolaget Hungerville-verken tillhörde de företag som hade gamle van Rensselaers finansgeni att tacka för sin tillvaro. Visserligen hade verken existerat redan förut, men de hade då drivits av konkurrerande bolag, som alltid legat i fejd med varandra, varför också deras aktier blivit till en riktig visa på börsen. Men en dag flög ett rykte genom Wall street, och strax började dessa bolags aktier krypa uppför stegen, hela två pinnar i taget. Och sedan de en gång kommit i höjden, höllo de sig också kvar och ansågos snart i världens ögon som idealet av säkerhet och välmåga.

Van Rensselaer hade i all tysthet försäkrat sig om så många aktier, att han behärskade begge företagen. Ett par veckor senare slogos de tillsammans, och aktiebolaget Hungerville-verken började sin verksamhet.

Under första tiden blev det naturligtvis en mycket skarp priskonkurrens, som nödgade de mindre verkstäderna att göra konkurs, den ena efter den andra. Aktiebolaget höll nästan på att också fördärva sig självt, och naturligtvis ännu mer dem som voro anställda i dess tjänst. Verket gick med förlust månad efter månad. Men bolagets okuvlige och skarpsynte direktör försköt ständigt mer pengar, till dess slutligen alla konkurrenterna föllo undan och priserna åter kunde börja skjuta i höjden.

Aktiebolagets tillvaro var tryggad.

Verkstädernas arbetare hade hjälpt till att bära dessa prövningar, och när de voro över, insände de därför också ett nytt avlöningsförslag, i vilket de begärde tjugu procents löneförhöjning. De fingo fem procent, och utsikterna syntes ju lovande nog. Men snart begynte priset på stålbjälkar, efter vilket lönerna beräknades, att sjunka, lika hastigt som prisen på de övriga varorna stego. Man lade märke till hur låg tullen på stålbjälkar var enligt nya lagen och kunde inte låta bli att undra, om inte bolaget haft någon aning om det redan på förhand.

Några få år senare inträffade den förskräckliga vintern, då snön, låg två fot djup på gatorna och priset på kol steg fem procent i månaden. Direktören för Hungerville-verken blev idelligen besvärad av deputationer än från den ena fackföreningen och än från den andra, något så mycket otrevligare för honom, som han ännu inte riktigt hunnit sätta sig in i sin nya verksamhet. Man får därför inte tro, att han på något sätt uppträdde snävt eller despotiskt. Och i detta sammanhang kan jag inte låta bli att berätta om den hederliga prästmannen, som blivit ombedd av fackföreningarne att föra deras talan. Prästen infann sig mycket riktigt och framställde sitt ärende; direktören berättade för honom några överdådigt lustiga historier och bad så om ursäkt för, att han icke längre kunde njuta av hans sällskap. Han måste ovillkorligen bort på ett pokerparti samma kväll. Och skrattande lovade han prästen, att han skulle lämna honom hela sin vinst, till de fattigas förmån.

Nå, vad kunde en stackars präst säga till det! Särskilt som herr van Rensselaer ett par månader förut donerat till hans kyrka ett underbart vackert fönster, med en målning föreställande underverket med bröden och fiskarne.

IX.

Den rysliga vintern gick utan någon förändring och utan den utlovade stegringen i priset på bjälkarr. Hungervilles sparbank måste inställa sin verksamhet, för de få insättningarnes skull, och polisen i Hungerville hade fullt upp att göra med att hindra agitatorer att på krogarne hålla brandtal till de uppretade skarorna.

Men under hela den långa, heta sommaren fortsatte de väldiga verken sitt arbete, varje dag frambringande tiotusentals dollar och tusentals ton stål.

Arbetardeputationerna kunde icke längre komma till tals med direktören, ty hans storartade lustjakt "Aurora", byggd för en kostnad av tvåhundrafemti tusen dollar, försatte just i de dagarne hela landet i hänryckning genom sina underbara prestationer i kappseglingarne vid Newport.

Och så kommo de ruskiga höstdagarna med utsikt till en ny förskräcklig vinter och ytterligare prisfall på stålbjälkar. Herr Robert van Rensselaers praktfulla ångjustjakt, "Kometen", låg just färdig att företaga en liten tur längs Floridas kust, då dess ägare kallades till Hungerville av ett iltelegram, som målte, att en kris stod för dörren.

Och det var verkligen oro i luften i Hungerville. Även direktören lade strax märke till det. När man gick genom stadens gator, kunde man se bleka, sjukliga barn, nedbrutna och avtärda kvinnor och män, som stirrade emot en med rynkade ögonbryn. Man kunde se förfallna kåkar och uthungrade människor, som vräktes ur dem med sitt eländiga bohag; ursinniga folkhopar, lyssnande till en karl med vilda blickar, som talade till dem på polska eller något annat främmande språk.

Direktören iakttog allt detta, medan hans ekipage susade fram genom gatorna. Men han kände sig icke det ringaste skrämd av vad han såg, och fackföreningarnas delegerade återvände med besked, att man vägrade göra det ringaste medgivande. Dagen därpå läste man i tidningarne, att fackföreningarna anhållit om en sista förhandling, och att om inga medgivanden då gjordes, så betydde det strejk och strid till det yttersta.

X.

Direktören befann sig redan från början vid mycket dåligt lynne när han gick till sammanträdet. "Kometens" avresa hade måst uppskjutas ännu en dag, och dessutom hade man kastat en sten i huvudet på honom några få minuter förut. Jag nämner särskilt historien med stenen, emedan, som jag tidigare antyt, en obehaglig händelse senare inträffade vid förhandlingen.

Så sutto nu deltagarne i förhandlingen en oktoberafton samlade kring ett långt bord. De voro inalles åtta män — sju av dem bleka och darrande, nervöst fingrande på sina hattar, med fårade ansikten, som vittnade om långa år av arbete och umbäranden, och med ett jagat, irrande uttryck i blicken — detta uttryck som jägare väl känna men aldrig fästa sig vid.

Herr Robert van Rensselaer var nu en gentleman på fyrtiotalet, en liten smula korpulent och med något hög ansiktsfärg, men visst inte så, att det på något sätt missklädde honom. Han hade alltid haft ett distingerat utseende — och man kunde även nu ta honom för diplomat — eller åtminstone general.

Han var något blek, och han öppnade förhandlingarna i en ton, vars lugn var en smula tillkämpat. Han började, så att säga, vid början. — Han upplyste om, vilka stora förluster verken lidit och att de först nyligen börjat bära sig. Han talade om de nya maskinerna och uppgav, hur mycket de kostat var och en. Han lade fram en väldig pappershög och sökte förklara, hur de nya maskinerna hade ökat verkstädernas produktionsförmåga, och att de därför med tiden nödvändigt skulle medföra löneförhöjning. Han övergick därefter till priset på stålbjälkar, han visade marknadens läge med grafiska figurer och bevisade klart, vilka pris man hade att vänta. Till allt detta — ett föredrag på nära två timmar — lyssnade de närvarande med spänd uppmärksamhet.

Därpå erhöll en av arbetarnes delegerade, en liten mager, svartskäggig ungrare, ordet. Han svävade strax ut från själva ämnet, och började tala om priset på matvaror och om arbetarnes ställning, till presidentens synbara obehag. Den sistnämnde sökte få honom tillbaka till utgångspunkten och började åter bläddra i sina papper. Så diskuterade de en lång stund hit och dit. Herr van Rensselaer måste flere gånger behärska sig och hålla tillbaka ett förargat yttrande.

— Ni talar här om arbetarnes villkor, utbrast han till sist och trummade sakta på bordet med blyertspennan. Men hur skulle jag kunna upphjälpa arbetarnes villkor? Ni säger, att de inte kunna existera på sina löner? Men vem kan egentligen avgöra en dylik fråga? Vad som räcker till för den enes behov, räcker inte för den andres. Antag nu, att arbetarne slösa en stor del av sin avlöning på dryckesvaror och så komma och påstå, att de inte kunna existera? Antag —

Men här avbröt sig direktören, rynkade förargad pannan, och fortsatte i förändrad ton:

— Men det tjänar ju ingenting till att resonnera om dylika saker! Jag har sökt förklara för er marknadens läge och vilka omkostnader bolaget är i stånd att bära. Jag kan inte göra mer. Ni måste betänka, att även vi ha våra bekymmer och att också ett aktiebolag kan bli ruinerat. De ekonomiska lagarna gälla lika väl för bolag som för enskilda. Även de ha sitt existensminimum.

Direktören tystnade, och strax tog den talföre arbetardelegeraden till ordet och anmärkte:

— Vi ha inte kunnat märka, att det går någon nöd på bolaget.

Direktören såg skarpt på honom.

— Vad menar ni?

— Jag menar, svarade mannen i lägre ton, att vem som helst kan få ett klart begrepp om arbetarnes ställning bara genom att promenera en stund på gatorna här i stan. Jag vet, att ett barn dog här i förgår av hunger. Men jag har verkligen inte hört, att någon av herrarna i bolaget lida nöd.

Direktörens ansikte färgades av en mörk rodnad.

— Är det er mening att vara oförskämd? bröt han ut.

— Nej, det menar jag visst inte, svarade arbetaren, under andlös tystnad. Men ni själv tvekade inte ett ögonblick att tala om arbetarnes superi.

Herr Robert van Rensselaer grep med handen om bordsskivan.

— Nej, utbrast han, nu börjar det verkligen gå för långt! Det är bäst att få saken klar med ens. Var god håll inne med ert struntprat för ett ögonblick och hör noga på, vad jag har att säga! Och det är det: att Hungerville-verken tillhöra Robert van Rensselaer och inte vare sig en fackförening eller någon annan; att de komma att skötas precis som Robert van Rensselaer vill, att de skola skötas; att han driver dem i sitt eget intresse och inte i någon annans; att de löner, de betala, äro de löner, han anser lämpligt att betala; och att den, som inte är nöjd med de lönerna, kan söka sin lycka på annat håll. Gå nu er väg och underrätta edra kamrater om vad jag sagt — och kom, för satan, inte en gång till upp på mitt kontor och förolämpa mig!

Han tystnade, röd i ansiktet av raseri. Medlemmarna av fackföreningen sutto några sekunder och stirrade än på honom och än på varandra. Slutligen reste de sig och lämnade rummet.

Direktören kastade en vredgad blick på den stängda dörren.

XI.

Sedan herr van Rensselaer vandrat en stund av och an i rummet, gick han till skrivbordet och skrev ned en order om att stänga verkstäderna. Därpå avsände han två telegram, ett till statens guvernör och ett till polismästaren i Hungerville. Han meddelade, att oroligheter hotade att utbryta, uppmanade dem att upprätthålla lagen i hela dess kraft och förklarade, att det allmänna måste svara för möjlig skadegörelse.

Därpå ringde han på sin disponent.

(Forts.)

BLAND NORDBOR I FÖRENTA STATERNA

(Forts. fr. sid. 3.)

Blir befordrad till major. Efter att ha tagit del i striderna vid Chateau Thierry och Verdun samt efter att ha prövat på något så obehagligt som att bli gasad har kapten Ion C. Holm i dagarne återkommit till Amerika och fått mottaga befordran till major.

För mord i första graden blev Fred W. Simmons i Minneapolis i fredags å. d. dömd avtjäna fem till tjugo års straffarbete i Stillwaterfängelset. Han hade förut befunnits skyldig till att den 5 sistlidne oktober ha under rusets inflytande skjutit och mördat C. Oscar Nelson på en krog. Simmons har hustru och tre små barn, som staten nu får taga vård om.

De högsta betyg, som någonsin utdelats vid den av Förenta Staternas fartygsnämnd ledda navigationsskolan i Detroit, Mich., ha tillfallit insjökapten Frank Johnson. Kapten Johnson erhåller nu fullmakt att föra fartyg på Atlanten. Second mater blevo vid samma tillfälle Wärner M. Berglund, Adolph G. Borgin, Olof Leland, Clarence Munroe och Hans Skog. Bland de som uppnådde graden third mate märkas inga svenskar.

De två kandidaterna för legislaturen från Dawson county, Nebr., nämligen Jacobson, demokrat, och Olson, republikan, visade sig vara bra nära jämnstarka. Sålunda erhöll Jacobson vid rösträkningen 1,451 och Olson 1,441 röster. Det återstod dock soldatrösterna. Dessa anlände torsdagen i förra veckan, tjugo till antalet. Av dessa erhöll Jacobson 16 och Olson 4, vadan Jacobsons hela röstövervikt nu utgör 22.

Om valet i Arizona meddelades efter ingångna underrättelser att demokraten Colter valts till statens guvernör. En landsman därifrån meddelar oss att uppgiften var felaktig. Republikanen Thomas Edward Campbell blev vald till guvernör i Arizona. Nämnde prenumerant säger bl. a.: "Jag vet demokraterna sade sig ha segrat — de skulle ha tagit krediten för Spanska flugan, om de trott, att det gagnat partiet". Nu är emellertid Thomas Edward Campbell vald till guvernör i Arizona.

Fem tusen dollars i Victory Bonds gir mail order huset Christie Grant bort som præmier til de kunder som inden 31te mai næste aar kjøper varer hos firmaet for det største samlede beløp. Der er femti præmier av forskjellig størrelse, og uten tvil er dette et av de største og originaleste præmietilbud som er gjort i Canada. Læs firmaets annonce paa andet sted i dette numer.

Öppna fotsår. "I nära åtta år var jag besvärad av öppna sår å mina fötter, vilka förorsakade mig mycket obehag", skriver herr Jacob Rapp, 7011 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. "Förutan framgång försökte jag allt i syfte att bli befriad från mitt lidande. En dag fäste en god vän min uppmärksamhet på Dr. Peters Kuriko. Jag försökte ett par flaskor av detta medel och var fullt belåten med resultatet. Mina plågor försvunno snabbt och mina fötter läktes småningom."

Varje förbrukare av Dr. Peters Kuriko förstår snart att detta botemedel äger förtjänster, som man sällan finner hos andra läkemedel. Det kan ej erhållas å apoteken utan specialagenter tillhandahålla detsamma. För vidare upplysningar tillskriv Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Levereras tullfritt i Canada.

$5,000 I VICTORY BONDS

FRITT

ABSOLUT

STÖRSTA PRISERBJUDANDE

som någonsin gjorts i Canada

ÖPPEN för alla bonafidekunder, som köpa varor från oss per post. Handlare, institutioner och anställda hos Christie Grant få icke deltaga.

INGEN inträdesavgift — ingen åldersgräns — inga restriktioner i religion, politik, nationalitet eller färg. Varje postorderkund har chance att vinna ett pris.

Vårt Stora Victory Bond pris erbjudande

Till de 50 postorderkunder, från vilka vi mottaga det största penningbeloppet till och med den 31 maj 1919, vilja vi giva $5,000, Victory Bonds, uppdelat i femtio pris. Ni kan sända in eder order för vilket belopp som helst och när som helst, men det är hela beloppet av edra orders, som ni sänder oss under denna period, som räknas.

Utom själva värdet av Victory Bonds erhålla alla prisvinnare ränta till 5½ procent, som skall betalas den 1 juni 1919.

1:a Pris	$1,500.00 i Victory Bonds
2:a Pris	500.00 i Victory Bonds
3:e Pris	300.00 i Victory Bonds
4:e Pris	250.00 i Victory Bonds
5:e Pris	200.00 i Victory Bonds
Till var och en av de därpå följande pristagarna vilja vi giva en $50 Victory Bond	2,250.00
Ränta till den första juni	137.00
	$5,137.50

HUR MAN SKALL FÅ VARA MED

Eftersänd genast ett exemplar av vår katalog, om ni ej redan har ett. Låna er grannes katalog, tills ni får eder egen. Förlora icke ett ögonblick, ty ju förr ni börjar sända orders desto bättre är eder chance att vinna ett större pris.

Med början den 15 december sändas kuponger till fulla värdet av edra uppköp med varje order. Läs kupongerna för fullständiga upplysningar.

FÖRLORA ICKE DETTA FAKTUM UR SIKTE

Medan ni icke blott har en god chance att vinna ett stort pris, erhåller ni samtidigt varor för billiga priser, korrekta, moderna stilar och god valuta för edra pengar.

KOM IHÅG

Inga kuponger utgivas av oss efter den 31 maj, och för att deltaga i tävlingen, måste edra order vara hos oss före denna datum eller denna datum.

VICTORY BONDS ÄRO DEPONERADE I DOMINION BANK

$5,000.00 i Victory Bonds ha deponerats i Dominion Bank, Winnipeg, och dessa skola givas de lyckliga vinnarna, så snart domarna givit sitt utslag.

Om Ni önskar få kontanter för edra bonds, kan detta ske på vilken bank som helst, eller vilja vi giva eder full valuta för dem.

PRISDOMARE

Mr. R. G. Thompson ..... Editor, Farmer's Advocate
Mr. W. J. Healey ..... Associate Editor, Grain Growers' Guide
Mr. J. T. Mitchell ..... Western Home Monthly

MEDDELANDE OM UTGÅNGEN

Prisvinnarna skola genast notifieras per post, och deras pris i Victory Bonds tillsändas dem. Namnen på alla pristagare och prisbeloppen skola publiceras i tidningarna.

VARFÖR VI GÖRA DETTA

Vi önska öka antalet postorderkunder och även vår katalogspridning. Sänd oss en försöksorder — ni har ingenting att förlora, då vi garantera fullständig tillfredsställelse eller pengarna tillbaka. Dröj icke med att eftersända vår Midvinterkataog och vår vårkataog. Ett brevkort är nog.

CHRISTIE GRANT LIMITED

MÄNS OCH KVINNORS EKIPERING, SKOR, UNDERKLÄDER, STRUMPOR ETC.

POSTORDERSPECIALISTER Dept. J. WINNIPEG, CANADA

Glöm icke edra föräldrar, vänner och bekanta med den vanliga julgåvan. Nu är rätta tiden att sända den. Under nuvarande förhållanden tar det ganska lång tid för försändelser att komma fram

JULGÅVAN

Vi garantera alla pänningförsändelser till SVERIGE, NORGE och DANMARK

En garanti, som ni absolut kan lita på. Alla orders givas prompt uppmärksamhet. Högsta kurser givas. Penningförsändelser besörjas antingen per

ANVISNING eller TELEGRAF

Omkostnaderna vid anvisningar äro som följer:

För belopp upp till $ 10.00 — $0.25	För belopp upp till $ 50.00 — $1.00
För belopp upp till $ 25.00 — $0.50	För belopp upp till $ 75.00 — $1.25
För belopp upp till $ 35.00 — $0.60	För belopp upp till $100.00 — $1.50

Om ni önskar pengarna sända per telegram, lägg till $5.00 för belopp upp till hundra dollars och $6.50 för belopp över $100.00.

Skriv namn och adress tydligt på den, som skall mottaga pengarna.

Tusentals dollars ha sänts och blivit mottagna av personer i de skandinaviska länderna sedan krigets början.

Sänd Money Order eller Bankdraft betalbar till oss och vi skola ombesörja resten.

Om närmare upplysningar önskas skriv till

P. M. Dahl Steamship Agency

Foreign Exchange Dept. 325 Logan Ave.

Referens Dominion Bank N. E. B. och Royal Bank W. A. B. Winnipeg, Manitoba

Försök magnesia för magsjukdom

Det neutraliserar magacid, förebygger födojäsning, sur, gasfylld mage och acidindigestion.

Om ni lider av indigestion, har ni sannolikt redan försökt pepsin, bismuth, soda, träkol, droger och varjehanda matsmälningsmedel, och ni vet, att dessa saker icke skola bota eder i många fall giva de ens icke lindring.

Men innan ni giver upp hopp och beslutat att ni är en kronisk dyspeptic, försök just effekten av en smula bisurated magnesia — icke det vanliga kommerciella karbonatet, citrate, oxide of milk, men det rena bisurated magnesia, som ni kan erhålla från nästan alla apotek i pulver- eller tablettform.

Tag en tesked av pulver eller två pressade tabletter med litet vatten efter edert nästa mål och se vilken skillnad det gör. Det skall genast neutralisera den farlige aciden i magen som nu kommer eder föda at jäsa och surna, förande gas, luft, flatulence, halsbrinna och den tunga känslan, som synes följa nästan allt som ni äter.

Ni skall finna att ni kan äta nästan vad som helst, om ni tagit litet bisurated magnesia efter en måltid, och kan njuta maten utan fara och ogehag. Och bisurated magnesia kan icke heller skada magen.